

КЫРГЫЗ ТИЛИ

8-КЛАСС

ВАРИАНТ № 5

(окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептер үчүн)

Аты-жөнү: _____

2020

№1. Эриндүү үндүүлөр катышкан сөздү белгилеңиз.

- а) балык
- б) күчүк
- в) балапан
- г) жылдыз

№2. Берилген сөздөгү тамганын жана тыбыштын санын аныктаңыз: «январь»

- а) 6 тамга, 6 тыбыш
- б) 6 тамга, 5 тыбыш
- в) 6 тамга, 4 тыбыш
- г) 5 тамга, 5 тыбыш

№3. Бош орундарга кайсы сөздү ирети менен жайгаштырсак, сүйлөмдү туура түзгөн болобуз?

_____ таразасы калыстык, _____ калыстыкты урматтай билели.

- а) жокчулук/ себеби
- б) ыңгайлуу/ошондуктан
- в) турмуштун / андыктан
- г) мамиле/же болбосо

№4. Татаал сүйлөмдүн курамындагы жөнөкөй сүйлөмдүн санын аныктаңыз.

Айрым япон акындарынын чыгармаларын окубай эле карап турсаң андан гүл көрүнүп жаз жыттанат.

- а) 1
- б) 2
- в) 3
- г) 4

№5. Ой жүгүртүүгө мисал болгон сүйлөмдү аныктаңыз.

- а) Анын сөзүнөн бабалардан келаткан накыл, каада-наркын, акылмандыгын байкоого болот.
- б) Биз китепкананын алдыңкы кабатына түшүп, көп китептерди алдык.
- в) Ушундай жөнөкөй адам экендигин айтып, эл арасында сыймыктанып турду.
- г) Акыркы жылдары басмадан жаш акындардын ырлары жарык көрө баштады.

№6. Сүйлөмдөгү сын атоочту аныктаңыз.

Жакын адамдардын мамилеси кээде татаалданып кетет.

- а) жакын
- б) адамдардын
- в) мамилеси
- г) кээде

№7. Кайсы катардагы сүйлөмдүн биринчи бөлүгү кийинки сүйлөмгө багынып турат?

- а) Бар экен, жок экен, илгери Иляз деген адам болгон экен.
- б) Ар бир адамдын сүйгөн кесиби болушу мүмкүн, анын сыңары мен дагы келечекте мугалим болом.
- в) Баланы тарбиялоо ата-эненин милдети, биз дагы тарбиялоонун үстүндө иштеп жатабыз.
- г) Сугарылган жаш арча дайыма жашарып, өлбөс даракка айланат.

№8. Сөз жасоонун морфологиялык жолуна мисалды белгилеңиз.

- а) балалык, балтала, кубаныч
- б) кадырлуу, Гүлсары, ат чабыш
- в) чек ара, жакшы-жаман, күч-кубат
- г) чай-пай, кооздо, башкар

№9. Атоочтон этиш жасоочу мүчөлөрдү белгилеңиз.

- а) -ыш
- б) -мыш
- в) -ыр
- г) -каз

№10. Жаңылыктар тиешелүү стилди аныктаңыз.

- а) көркөм
- б) илимий
- в) публицистикалык
- г) расмий

№11. Берилген тексттин стилин аныктаңыз.

Компьютердин жардамы менен кандайдыр бир ишти аткаруунун алгоритмин түзүп алуу керек.

Алгоритм – бул коюлган максатка жетүү үчүн аткарылуучу удаалаш аракеттердин тобу.

- а) көркөм
- б) илимий
- в) публицистикалык
- г) расмий

№12. Берилген сүйлөмдүн стилин аныктаңыз.

«Класстын №1 чогулушу токтом кылат, ...».

- а) көркөм
- б) илимий
- в) публицистикалык
- г) расмий эмес

№13. Макалдагы боштуктардын ордун ылайыктуу сөздөр менен толуктаңыз. Жакшы жигит элин _____ сүйрөйт, жаман жигит элин _____ сүйрөйт.

- а) жамандыкка/ китепке
- б) жакшылыкка/ эмгекке
- в) ааламга/акыйкаттыкка
- г) өргө/күргө

№14. Атоочтук катышкан сүйлөмдү белгилеңиз.

- а) Күлбөс кыз бүгүн күлдү.
- б) Кыз бүгүн күлбөдү.
- в) Күлкүчү кыз элди аябай күлдүрдү.
- г) Кыз күлкүлүү көрүндү.

№15. Белгиленген тактоочтордун арасынан мезгил тактоочту аныктаңыз.

- а) Бүгүн мүнүшкөр шумкары менен мергенчиликке чыкты.
- б) Артка карай жол жок, алдыны көздөй гана умтулуу керек.
- в) Акырын сүйлөө -адептүүлүк.
- г) Аз болсо да, көптөй көрүш керек.

№16. Тыныш белгиси туура коюлган сүйлөмдү белгилеңиз.

- а) Ой сен бул жакта эмне кылып жүрөсүң?
- б) Ой, сен бул жакта эмне кылып жүрөсүң?
- в) Ой сен бул жакта эмне кылып жүрөсүң?
- г) Ой сен бул жакта эмне кылып жүрөсүң?

№17. Төмөндөгү үзүндү сүрөттөөнүн кайсы объектисине таандык?

Айнагүл сүрөтүндө өңүндөгүдөй сулуу. Анын кичинекей колдору, печтин бурчунда жылынып отурган мышыктын жүнүндөй, кармасаң эң эле жумшак, дайыма алаканынан жагымдуу жылуулук келип турат.

- а) жандуу заттар
- б) жансыз заттар
- в) орун
- г) айлана-чөйрө

№18. Берилген сүйлөм кайсы схема туура келет?

Эстүү бала жаман сөздөн жазганат.

- а) тактооч+зат атооч+сын атооч+зат атооч+этиш
- б) сын атооч+зат атооч+сын атооч+зат атооч+этиш
- в) тактооч+зат атооч+тактооч+зат атооч+этиш
- г) ат атооч+ат атооч+тактооч+зат атооч+этиш

**ТЕКСТТИ КӨҢҮЛ КОЮП ОКУП, №19-20
ЧЕЙИНКИ ТАПШЫРМАЛАРДЫ
ТЕКСТТИН НЕГИЗИНДЕ АТКАРЫҢЫЗ.**

(1) Кичи пейилдик, адептүүлүк-жашы кичүүлөрдү улуулардын алкоосуна татыктуу кылат. (2) Улуулардын көңүлүнө кичүүлөрдүн сый-урматын ыроолойт. (3) Адептүү жана кичипейил жааштарды калк кадырлайт. (4) Текебер, чындыгында, өз кызыкчылыгын гана көздөйт, түркөйлөр жана наадандар адептүүлүк менен кичипейилдиктин жарык нурун куржалак.

«Ой гүлдөрү» (Т.Ташмаматов)

№19. Тексттин 1-3-сүйлөмүндөгү негизги ойду төмөндөгү ырастоолордун кайсынысы так аныктайт?

- а) сый-урматка ээ болууга
- б) улуулардын алкоосун алууга
- в) кичипейилдиктин жарык нурун алуу
- г) адептүүлүккө чакыруу

№20. Жогоруда берилген тексттин 4-сүйлөмүндөгү «куржалак» деген сөздүн маанисин белгилеңиз.

- а) жарык нурга ээ болуу
- б) эч нерсеге ээ болбойт
- в) кызыкчылыкка ээ болуу
- г) наадандардын алкышына ээ болуу

Тесттин жыйынтыгын баалоо:

- Ар бир туура аткарылган тапшырма 1 балл менен бааланат. Тестке жалпы максималдуу 20 балл берилет.
- Топтолгон баллды 5 баллдык баалоо шкаласына которуу:

Балл	Баа
1-6	"2"
7-10	"3"
11-14	"4"
15-20	"5"